

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ МВС УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ІНСТИТУТ ПОЛІТИКО-ПРАВОВИХ ТА РЕЛІГІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ДНДІ МВС УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ІНСТИТУТУ ПРАВА
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ІНСТИТУТУ СОЦІАЛЬНОЇ ТА
ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ НАПН УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ ЮРИСТІВ УКРАЇНИ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЛА СТРАДА-УКРАЇНА»**



Рада молодих юристів України



ЗБІРНИК ТЕЗ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З НАГОДИ ВІДЗНАЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ДНЯ ПРАВ ЛЮДИНИ
(м. Київ, 10 грудня 2021 року)**

Київ 2022

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою ДНДІ МВС України
(протокол № 1 від 25 лютого 2022 року)*

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Вербенський Михайло Георгійович – доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, директор ДНДІ МВС України;

Криволапчук Володимир Олексійович – доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, перший заступник директора ДНДІ МВС України;

Опришко Ігор Віталійович – кандидат юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник, заступник директора ДНДІ МВС України;

Смерницький Дем'ян Вікторович – доктор юридичних наук, старший дослідник, заступник директора ДНДІ МВС України;

Федотова Ганна Валеріївна – доктор юридичних наук, професор, начальник науково-організаційного відділу ДНДІ МВС України;

Кулик Олександр Георгійович – доктор юридичних наук, професор, завідувач НДЛ кримінологічних досліджень та проблем запобігання злочинності ДНДІ МВС України;

Рядінська Валерія Олександрівна – доктор юридичних наук, професор, завідувач НДЛ проблем правового та організаційного забезпечення діяльності Міністерства ДНДІ МВС України;

Остапович Володимир Петрович – доктор психологічних наук, старший дослідник, завідувач НДЛ психологічного забезпечення ДНДІ МВС України;

Процик Любов Сергіївна – кандидат психологічних наук, науковий співробітник, голова Ради молодих вчених ДНДІ МВС України;

Лісниченко Лілія Василівна – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник ДНДІ МВС України;

Скоробагатько Оксана Володимирівна – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник ДНДІ МВС України;

Мацько Віта Андріївна – кандидат юридичних наук, науковий співробітник ДНДІ МВС України;

Юрчишин Оксана Ярославівна – кандидат технічних наук, доцент, директор департаменту інновацій та трансферу технологій НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»;

Гейнц Руслана Миколаївна – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільного права Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Герасименко Олександр Олександрович – президент Інституту політико-правових та релігійних досліджень;

Айдинян Анжела Василівна – кандидат юридичних наук, асистент кафедри кримінально-правової політики та кримінального права, голова Ради молодих вчених Інституту права КНУ ім. Тараса Шевченка;

Муртіщева Аліна Олександрівна – кандидат юридичних наук, асистент кафедри державного будівництва Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, голова Ради молодих вчених;

Губеладзе Ірина Гурамівна – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, голова Ради молодих вчених НАПН України;

Которобай Євген Станіславович – голова Ради молодих юристів України;

Аносова Юлія Вікторівна – кандидат юридичних наук, юристка Громадської організації «Ла Страда-Україна».

Збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції з нагоди відзначення Міжнародного дня прав людини (м. Київ, 10 грудня 2021 р.). Київ : ДНДІ МВС України, 2022. 615 с.

*Матеріали викладено в авторській редакції з незначною коректурою.
Відповідальність за їх якість, достовірність, а також відсутність у них відомостей, що становлять державну таємницю та інформацію для службового користування, несуть автори.*

**ЗБІРНИК ТЕЗ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(М. КИЇВ, 10 ГРУДНЯ 2021 РОКУ)**



Філімонов В. О., Пожидаєв М. Ю.

УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ
ФІЗИЧНОЇ СИЛИ ПРАЦІВНИКАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....583

Хальота А. І.

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ПРОВЕДЕННЯ ДЕМОКРАТИЧНИХ ВИБОРІВ.....586

Харламов М. І., Логовський І. М.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ПОЖЕЖНИКІВ В УКРАЇНІ У 1920-Х РОКАХ.....589

Циклаурі О. Б., Хлистова А. А.

ПІРАТСТВО ЯК ЗАГРОЗА ПРАВАМ ЛЮДИНИ.....591

Черкас О. В., Гіденко Є. С.

ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ
ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ.....594

Черниш Д. І., Зеленський Є. С.

ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ГЕНДЕР»597

Шаповал Л. І., Камінський Д. В.

УНИКНЕННЯ ЗАТЯГУВАННЯ РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕДІАЦІЇ.....599

Шеремет Д. С., Страшко О. П., Корогод С. В.

ВПЛИВ НИНІШНЬОГО СТАНУ КОРУПЦІЇ НА СУЧАСНУ УКРАЇНУ602

Шидловський А. М.

ПСИХОЛОГІЧНА НЕЗРІЛІСТЬ ЯК ФАКТОР ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЕТНІЧНИХ ТА РЕЛІГІЙНИХ
МЕНШИН.....604

Шинкаренко І. О., Андрусак Л. В.

СТРАТЕГІЯ ВСТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТКУ ТА ЗНАЧЕННЯ ПОЛІТИЧНОЇ, ЕТНІЧНОЇ ТА
РЕЛІГІЙНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ В ДЕРЖАВІ.....606

Шманатова А. С., Галкіна Д. А.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....608

Шумовецька С. П., Саган Р. А.

ІНСТИТУТ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....611

Якубчик Т. В.

НЕЙРОМАРКЕТИНГ ЯК МАНІПУЛЯЦІЯ СВІДОМІСТЮ ЛЮДЕЙ.....613



Харламов М. І.,
доктор історичних наук, доцент,
завідувач кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін
соціально-психологічного факультету,
Національний університет цивільного захисту України

Логовський І. М.,
кандидат історичних наук, доцент,
старший викладач соціальних і гуманітарних дисциплін
соціально-психологічного факультету,
Національний університет цивільного захисту України

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ПОЖЕЖНИКІВ В УКРАЇНІ У 1920-Х РОКАХ

Проблема забезпечення прав пожежних в Україні в минулому є досить актуальною, на нашу думку, тому що зараз сучасні вогнеборці подекуди стикаються з проблемами захисту та забезпечення своїх прав. Тому, ми вважаємо, що вивчення досвіду забезпечення прав пожежних в нашій державі у минулому могло б допомогти сучасним борцям з пожежами захищати свої права.

Слід зазначити, що 1920-ті роки були певним періодом розквіту радянської демократії в Україні. Цей період характеризувався розквітом української культури, освіти і науки. В межах української республіки впроваджувалася політика українізації, що позитивно відбивалося загалом на захисті прав та свобод українців. На той період Радянський Союз ще не перейшов до «політики закручування гайок», українці відчували певну свободу, їх права та свободи гарантувалися державою та захищалися законами. Тільки наприкінці 1920-х років, по мірі посилення ролі Йосифа Сталіна в СРСР права та свободи громадян України почали масово порушуватися.

Захистом прав пожежних у 1920-х роках займалися різні організації. Головним з яких був Пожежний відділ Головного управління комунального господарства НКВС УСРР (ПВ ГУКГ НКВС УСРР) зі своїми структурними підрозділами [1, арк. 29]. Пожежний відділ Головного управління комунального господарства (Головкомгоспу) України керував загальною роботою усіх пожежних організацій, спрямовуючи, інструктуючи, контролюючи діяльність останніх; керував роботою усіх нижчих пожежних структурних підрозділів, через них доводив до населення усі обов'язкові державні постанови у сфері пожежної охорони, спостерігав за виконанням директив вищих владних органів. В своїй структурі Пожежний відділ ГУКГ НКВС УСРР мав інспекторів, що слідкували за дотриманням прав пожежних під час виконання ними службових повноважень, однак вони також слідкували і за дотриманням вогнеборцями їх обов'язків [2, арк. 29]. Ці інспектори входили до адміністративного підрозділу ПВ ГУКГ НКВС УСРР.

Справами управління вогнеборчою сферою у регіонах, в тому числі і захистом прав пожежних, займалися губернські пожежні підрозділи (губпожпідвідділи) при губернських відділах комунального господарства (губвідкомгоспах). Завідувачі пожежних підрозділів

отримували звання начальників пожежної охорони губернії та відповідали, в тому числі, за дотримання прав та свобод пожежних в регіонах. Вони призначалися губвідкомгоспами зі спеціалістів протипожежної боротьби після узгодження з Центральним відділом пожежної охорони УСРР. Губернські пожепідвідділи були підпорядковані пожепідділу ГУКГ УСРР і діяли згідно загальних положень та інструкцій, що видавалися останнім [3, арк. 13].

Право законодавчої ініціативи у сфері пожежної охорони надавалося губпожепідділам лише стосовно окремих питань, викликаних специфікою місцевих умов, для вирішення яких необхідними були дії локального характеру. Про усі подібні заходи губернські органи повідомляли заздалегідь до центру і отримували для цього необхідні дозволи. Їм були підконтрольні міські та повітові пожепідвідділи з усіма нижчими органами пожежної сфери. Вони ж займалися розвитком добровільних пожежних організацій, реєструючи виникаючі добровільні організації по боротьбі з вогнем, розглядаючи та затверджуючи статuti останніх, спостерігали за дотриманням прав членів добровільних вогнеборчих організацій, брали на облік усі регіональні організації та пожежних працівників, закріплених за останніми.

Губпожепідділи із дозволу та під керівництвом вищих державних органів комунального господарства могли скликати губернські з'їзди та конференції завідувачів міських та повітових органів пожебезпеки, районних та сільських пожежних старост, а також пожежних робітників професійних команд і добровольчих дружин усіх видів, на яких розглядалися проблеми захисту прав як професійних, так і добровільних борців з пожежами [3, арк. 20зв].

Таким чином, захист прав пожежних у 1920-х роках забезпечувався централізованою структурою державної пожежної охорони. Вогнеборці могли достатньо вільно та безпечно виконувати свої обов'язки, могли розраховувати на справедливі рішення в питаннях захисту їх прав. Однак, на жаль, з початком 1930-х років все змінилося кардинальним чином. Пожежна охорона увійшла до створеного за новими правилами наркомату внутрішніх справ, пожежні, як і усі інші громадяни УСРР та СРСР були позбавлені захисту та забезпечення своїх прав як громадян, так і професійних працівників. В країні почався страшний етап сталінського терору та репресій, однак позитивний досвід захисту прав пожежних в Україні залишився і ми можемо використовувати його при формуванні сучасної системи прав працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

Список використаних джерел

1. Доклады о деятельности пожарного отдела и состоянии пожарного дела на Украине // ЦДАВО. Ф. 5. Оп. 1. Спр. 1755. 61 арк.
2. Циркуляры и приказы пожарных подотделов Всеукраинского коммунального отдела Харьковского губисполкома // ЦДАВО. Ф. 5. Оп. 1. Спр. 406. 408 арк.
3. Материалы по рассмотрению проектов положений о губернских пожарных подотделах при отделах коммунального хозяйства исполкомов за 1923 г. // ЦДАВО. Ф. 5. Оп. 2. Спр. 583. 248 арк.

Циклаурі О. Б.,
старший викладач кафедри спеціально-правових дисциплін,
Донецький державний університет управління

Хлистова А. А.,
здобувач освітнього ступеня «бакалавр»,
Донецький державний університет управління

ПІРАТСТВО ЯК ЗАГРОЗА ПРАВАМ ЛЮДИНИ

Акти піратства загрожують морській безпеці, ставлять під загрозу, зокрема, добробут і життя моряків та безпеку судноплавства і торгівлі. Ці злочинні діяння можуть призвести до загибелі людей, завдання фізичної шкоди або захоплення в заручники моряків, значних порушень торгівлі й судноплавства, фінансових втрат судновласників, збільшення страхових внесків та витрат на гарантування безпеки, збільшення витрат споживачів і виробників.

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що наразі демонструється відсутність ефективних механізмів боротьби з піратством та морським тероризмом. Зважаючи на те, що морське піратство є глобальною проблемою і однією зі складових частин боротьби з міжнародним тероризмом.

Метою дослідження є звернення уваги світового співтовариства до сучасних проблем і можливих шляхів ефективної боротьби із піратством задля забезпечення прав людини у відкритому морі.

Згідно з визначенням Міжнародного морського бюро (далі – ІМВ), «піратство – це захоплення (або спроба захоплення) з очевидним наміром вчинити розкрадання або будь-який інший злочин з очевидним наміром або можливістю використання сили для здійснення даного акту» [1]. Бантишев О. зазначає, що в сучасному міжнародному праві піратство розглядається як грабіж та (або) інші насильницькі дії, здійснені приватним судном у міжнародних водах. Піратство також доцільно розглядати як морський розбій – протиправні дії насильницького характеру, вчинені піратським судном у відкритому морі чи іншому місці, яке не підпадає під юрисдикцію будь-якої держави [2].

Також доцільно розглянути піратство в контексті світового тероризму. Дефініція поняття «тероризм» має на меті розмежування двох підходів – біологічного та соціального. З біологічного підходу тероризм пов'язується із біологічним проявом бажання людини загрожувати інтересам інших людей. Біологічний підхід зумовлює природну насильницьку сутність людини. Із соціального підходу тероризм зумовлюється наявністю окремих соціальних чинників, соціальних процесів та соціального середовища, що зумовлює його появу [3].

Перелік злочинів, які можуть скоїти у відкритому морі та які потребують окремої уваги міжнародної спільноти, надається в Конвенції Організації Об'єднаних Націй із морського права (UNCLOS, далі – Конвенція) [4], яку також називають Договором про морське право – це міжнародна угода, яку було ухвалено на Третій конференції ООН із